

ÅRSPLAN 2013 MILJØPUNKT ØSTERBRO

Indhold

• Visionen og temaerne i 2013	s. 2
• Det lokale miljøpunkt - en stærk ressource	s. 2
• Historik	s. 3
• 4 temaer for indsatsen 2012-2014	s. 3
• Årsplanens funktion	s. 4
• Miljøpunkts opgaver	s. 4
• Mål med miljøarbejdet	s. 5
• Arbejdsmetoder og prioriteringer	s. 5
• Målgrupper	s. 7
• De konkrete projekter for 2013	s. 8
• Tema 1 - Østerbro- en klimatilpasset bydel	s. 9
• Tema 2 - Projekter, der gør bydelen mere grøn	s. 12
• Tema 3 - Kemikalier i hverdagen	s. 15
• Budget	s. 17
• Afsendte fondsansøgninger	s. 19

Visionen og temaerne i 2013

Miljøpunkt Østerbros vision er at gøre Østerbro til en bæredygtig bydel. Det gøres ved at bevidstgøre, engagere og inspirere borgere, virksomheder og foreninger til at ændre adfærd mod en mere bæredygtig livsstil. Miljøpunkt Østerbro vil søge at lave små og store projekter og bruge bydelen til pilotprojekter, så Østerbro kommer til at danne skole for forskellige bæredygtighedsprojekter, der skaber forbedring for miljø og mennesker.

Miljøpunkt Østerbro vil gøre miljøpåvirkninger og forbedringsmuligheder synlige for borgere - børn, voksne, institutioner, skoler, boligforeninger, grundejerforeninger og virksomheder i bydelen Østerbro og motivere disse til en aktiv deltagelse i en bæredygtig udvikling.

Årsplanen er aftalt med Østerbro Lokaludvalg og beskriver den lokale miljøindsats i 2013 på Østerbro. Planens mange indsatser skal løfte de 3 temaer:

1. Østerbro - en klimatilpasset bydel.
2. Projekter, der gør bydelen mere grøn.
3. Kemikalier i hverdagen.

Emner, aktiviteter og succeskriterier præsenteres i skemaform på siderne 9- 16.

De overordnede rammer for indsatsen samt Miljøpunkt Østerbros baggrund, visioner, arbejdsmetoder og rolle præsenteres på side 2-9.

Det lokale miljøpunkt – en stærk ressource

Miljøpunkt Østerbro er organiseret som en selvejende fond med egen bestyrelse, der har det overordnede ansvar for fondens arbejde. Miljøpunkt Østerbro dækker bydelen Østerbro, har til huse på Vennemindevej 39 på Østerbro og er ét af Københavns fire Miljøpunkter.

Udover de temaer og aktiviteter, der er beskrevet på siderne 8-16 udfører Miljøpunkt Østerbro en række basisaktiviteter. De udgår fra Miljøpunkt Østerbros kontor på Vennemindevej, hvor der er åbent for henvendelser og spørgsmål for alle borgere på Østerbro, og Miljøpunkt Østerbro får mange besøg og henvendelser.

Her kan man dagligt låne en ladcykel, låne elmålere, få gode råd og vejledning til at håndtere den stigende mængde regnvand, spare på strømmen, sortere sit affald, købe miljøvenligt i dagligdagen, håndtere kemikalier og meget mere. Der kan desuden hentes inspirationsmateriale, foldere og goodybags, og der er mulighed for at læse nærmere i bøger og tidsskrifter om forskellige miljøemner.

Den daglige dialog og sparring med lokale samarbejdspartnere på Østerbro, gør Miljøpunkt Østerbro til en særlig lokal ressource for miljøarbejdet, kulturlivet og borgerdrevne aktiviteter på Østerbro.

Historik

Miljøpunkt Østerbro blev i 2008 oprettet som et selvstændigt miljøcenter. Inden da havde det tidligere Agenda 21-center på Nørrebro en satellit på Østerbro. Agenda-satellitten fungerede i regi af Østerbro Lokalråd, men var under Miljøcenter Nørrebros ansvar, og var meget aktiv lokalt. Satellitten fik gennem de sidste år arbejdet på at udvikle en række aktiviteter, der både var enkeltstående begivenheder og længerevarende kampagner, men også fik markeret Agenda 21 som et lokalt begreb på Østerbro. Derfor fik Østerbro i 2008 sit eget Miljøpunkt.

Miljøpunkt Østerbro har siden sin start boet forskellige steder. Silkeborggade på Indre Østerbro tæt på Nordhavn station, Borgmester Jensens Allé i udkanten af Indre Østerbro og nu på ydre Østerbro tæt på Svanemøllen Station.

Miljøpunkt Østerbro havde fra 2009 – 2012 til huse i et kælderlokale på Borgmester Jensens Allé, men efter to år med omfattende vandskader som følge af skybrud, besluttede bestyrelsen for Miljøpunkt Østerbro at flytte lokaler til et kontorfællesskab på Vennemindevej 39. Her har Områdefornyelsen Skt. Kjelds Kvarter og flere mindre borgerdrevne projekter også til huse.

I forbindelse med budgetforliget for 2011 besluttede Borgerrepræsentationen at fjerne driftsstøtten til de københavnske Miljøpunkter og overdrage ansvaret for det lokale miljøarbejde til Lokaludvalgene.

Derfor er der indgået en driftsstøtteaftale mellem Miljøpunkt Østerbro og Østerbro Lokaludvalg om, at det lokale miljøarbejde fortsat udføres af Miljøpunkt Østerbro i samarbejde med Østerbro Lokaludvalg.

Miljøpunkt Østerbro modtager et driftstilskud og et aktivitetstilskud. Denne årsplan omfatter en detaljeret emne- og aktivitetsoversigt i skemaerne på s. 12-21 og et budget for de projektmidler som Miljøpunkt Østerbro modtager fra Østerbro Lokaludvalg. Driften af Miljøpunkt Østerbros kontor og basisaktiviteterne herfra, finansieres af driftsmidlerne fra Østerbro Lokaludvalg. Miljøpunkt Østerbro arbejder med fundraising til andre projekter, som generer midler til centrets miljøaktiviteter og yderligere projektarbejde.

4 temaer for indsatsen 2012 – 2014

I samarbejdsaftalen mellem Østerbro Lokaludvalg og Miljøpunkt Østerbro beskrives de 4 overordnede temaer, som centret skal arbejde med i perioden 2012-2014. Alle 4 temaer vil blive prioriteret de enkelte år, men med forskellig styrke. De enkelte projekter vil typisk indeholde elementer fra alle 4 temaer.

1. Østerbro – en CO2-neutral bydel.
2. Projekter, der gør bydelen mere grøn.
3. Kemikalier i hverdagen.
4. Synliggørelse af den lokale miljøindsats.

Det er i 2012 aftalt, at Miljøpunkt Østerbro i 2013

prioriter disse 3 hovedtemaer:

1. Østerbro - en klimatilpasset bydel.
2. Projekter, der gør bydelen mere grøn.
3. Kemikalier i hverdagen.

Det er også aftalt, at synlighedsindsatsen af det lokale miljøarbejde ikke er et selvstændigt tema, men varetages i hvert projekt og aktivitet.

Årsplanens funktion

Årsplanen skal danne baggrund for Østerbro Lokaludvalgs frigivelse af den årlige driftsstøtte og aktivitetsstøtte til Miljøpunkt Østerbro.

Aktiviteterne i årsplanen er tilrettelagt efter det årlige beløb Østerbro Lokaludvalg ventes at frigive i henhold til samarbejdsaftalen mellem Østerbro Lokaludvalg og Miljøpunkt Østerbro.

Driftstilskuddet sikrer Miljøpunkt Østerbro et fundament, som giver mulighed for at fundraise til yderligere finansiering til det lokale miljøarbejde på Østerbro.

Det tager lang tid at forberede en fondsansøgning, og det er altid usikkert om finansieringen til projektet kommer i hus. Typisk er der flere måneders ventetid på svar fra de ansøgte fonde. Der er sidst i årsplan 2013 en kort beskrivelse af de projektansøgninger, der per 31. oktober 2012 er sendt til fonde og til stadighed afventer svar, med sigte på en ekstra

indsats i 2013. Projekterne indgår ikke i budgettet, da Miljøpunkt ikke kan budgettere med usikre midler.

Årsplanens 3 hovedtemaer med korte beskrivelser af aktiviteter og succeskriterier er præsenteret i et overskueligt skema for hvert hovedtema. I skemaerne, som kan ses på side 10-16, under årsplanens afsnit om konkrete projekter for 2013 bidrager de med *mærkede initiativer til Københavns Kommunes opfyldelse af forpligtelserne i Covenant of Mayors, www.eumayors.eu. Sammen med 480 andre byer og kommuner har København tilsluttet sig Covenant of Mayors, der forpligter byerne i forhold til EU's klima- og energimålsætninger.

Miljøpunktets opgaver i forhold til den lokale miljøindsats

Miljøpunkt skal:

- Sikre at der årligt udarbejdes forslag til årsplan og budget for den lokale miljøindsats.
- Sikre at den aftalte årsplan bliver implementeret.
- Sikre den løbende dialog mellem miljøfondens bestyrelse og Lokaludvalget om det lokale miljøarbejde og om implementering af årsplanen.
- Sikre at der årligt udarbejdes årsberetning og regnskab for miljøarbejdet for så vidt angår støttebeløbet.
- Sikre at kravene til økonomistyring af kommunale midler efterleves.
- Lægge op til møder i fondens og Lokaludvalgets fælles kontaktudvalg.

Miljøpunkt Østerbro afsætter tid og ressourcer til ovenstående, samt udarbejdelse af planer og dialog med kontaktudvalget, lokaludvalget og dets fagudvalg samt sekretariat.

Mål med miljøarbejdet

Målet med Miljøpunkt Østerbros arbejde er at:

- Støtte helhedsorienterede miljøprojekter i tæt samarbejde med lokale og andre aktører.
- Skabe lokal dialog om væsentlige miljøspørgsmål, herunder kommunens miljøpolitik.
- Forankre aktiviteterne ved aktiv inddragelse af bydelens borgere, institutioner, foreninger og handelsliv.
- Bistå med bred faglig viden og kvalificeret bistand til de nævnte parter.
- Samarbejde med Østerbro Lokaludvalg, Østerbro Lokalråd, Ryvang Lokalråd, Københavns Kommunes Center for Miljø (CMI), Områdefornyelse Sankt Kjelds Kvarter og andre relevante parter.

Arbejdsmetoder og prioriteringer

Arbejdsmetoder indenfor de valgte projekter vil foregå efter følgende hovedprincipper:

- *Projektorienteret samarbejde.*
Miljøpunkt Østerbro arbejder projektorienteret med en projektleder, som har ansvaret for

projektets udførelse. Projekterne er primært samarbejdsprojekter, hvor Miljøpunkt Østerbro enten er projektleder eller projektdeltager i samarbejde med eksterne samarbejdspartnere – borgere, virksomheder, institutioner.

- *Projektudviklende arbejde.*
Miljøpunkt Østerbro arbejder med projektudvikling fra ideudvikling til og med udførelse af projektet.
- *Formidlingsprojekter*
Miljøpunkt Østerbro arbejder kontinuerligt med formidling og kommunikation. Dels af egne projekter, men også med formidling af bæredygtighed og resourceansvarlighed generelt. Det foregår via artikler og film i forskellige medier, via Facebook, nyhedsbreve og hjemmesider. Derudover afholder Miljøpunkt informationsarrangementer, foredrag, møder og udgiver inspirationsmateriale.
- *Netværksopbygning*
Miljøpunkt Østerbro arbejder med netværksopbygning. Dels af eget netværk, men også med at hjælpe borgere og andre interesserede i at danne netværk. Miljøpunkt Østerbro understøtter flere netværk på Østerbro. Der arbejdes sammen med de andre Miljøpunkter i København i et stærkt fælles netværk.

Kommunikation

At fortælle om og gøre den kommunale miljøindsats og borgernes egne miljøindsatser synlig for andre borgere og virksomheder på Østerbro er en vigtig del af Miljøpunkt Østerbros arbejde.

Målet er, at så mange borgere som muligt kender til de projekter, der arbejdes med og at flest muligt deltager. Derfor er der i de projekter, Miljøpunkt Østerbro arbejder med, indarbejdet retningslinjer for kommunikationen af det enkelte projekt. Der bliver i hvert projekt lavet en konkret plan og Miljøpunkt Østerbro benytter sig af flere forskellige kommunikationskanaler.

Udover mediekkanaler som aviser, radio og tv arbejdes der med nyhedsbreve, facebooksider, og hjemmesider. Miljøpunkt Østerbros facebookside har i skrivende stund 2427 fans. Derudover håndterer Miljøpunkt en del borgerhenvendelser på forskellige miljøspørgsmål indenfor kemi, energibesparelser, regnvand og ressourcehåndtering.

Fundraising

For at Miljøpunkt Østerbro kan arbejde med store, længerevarende og effektfulde projekter er yderligere projekttilskud nødvendige. Derfor lægger Miljøpunkt Østerbro tid ind under de enkelte temaer til at fundraise til større projekter og til yderligere finansiering end den fra Østerbro Lokaludvalg.

Erfaringer fra forrige år viser, at det kan betale sig at søge andre fonde til projekter.

Eksempler på dette er:

- Projekt 2100.nu, der fra 2010 til 2011 opnåede en 10 % nedsættelse af de deltagende boligkarrereers udslip af CO₂.
- Opbygningen af et Cradle to Cradle Center i bydelen, som bliver udgangspunkt for en ny bevidsthed om, hvordan affald kan udnyttes som ressource.
- Miljøpunkt Østerbros opgaveløsning under klimakvarter.dk, hvor en større del af Områdefornyelsens Skt. Kjelds område er udpeget som pilotområde for udviklingen af nye praktiske måder at håndtere de stigende regnvandsmængder på, og som skal inspirere andre dele af København.

Kompetenceudvikling

Medarbejderne i Miljøpunkt Østerbro skal til stadighed være opkvalificeret til et niveau, hvor man fastholder overblikket og på væsentlig måde kan bidrage til nytænkning og udvikling. Derfor skal der også i 2013 arbejdes med kompetenceudvikling i Miljøpunkt Østerbro, så aktiviteterne under hovedtemaerne holder deres høje faglige niveau, og borgerne på Østerbro kan tilbydes tidssvarende og relevant information om miljøfaglige forhold og mulige løsninger på lokale og globale miljøudfordringer. Desuden skal medarbejderne være i stand til at håndtere de forskellige værktøjer,

der findes indenfor kommunikation, så de kan lytte, formidle, lede arbejdsgrupper, holde oplæg og skrive artikler.

Derfor prioriteres uddannelse, deltagelse i konferencer, mindre kurser og opkvalificering af medarbejdere i 2013.

Målbare effekter på miljøet

Miljøpunkt Østerbro arbejder med projekter af meget forskellig karakter. Arbejdet skal komme miljøet på Østerbro til gode. Omdrejningspunktet er derfor effekten på miljøet. Det gælder uanset om projektets mål er en adfærdsændring, vidensopsamling, vidensspredning, ressourcebesparelser eller positive sideeffekter såsom sociale netværk og integration. Selvom hovedfokus er på at opnå positive miljøeffekter, kan Miljøpunkt godt deltage i andre projekter, som ikke har miljø som det primære omdrejningspunkt, men hvor Miljøpunkt Østerbro bliver inviteret som deltager til at bidrage med en miljøvinkel.

Miljøpunkt Østerbro vil således både arbejde med projekter, for hvilke der kan opstilles klart målbare mål og efterfølgende aflæses en konkret miljøeffekt af - og arbejde med projekter, hvor effekten er der men er mindre direkte målbar. Det kan eksempelvis være projekter, hvor målet er en adfærdsændring eller oplysning.

Målgrupper

Miljøpunkt Østerbros primære målgrupper er:

- Borgere, foreninger, institutioner og erhvervsliv på Østerbro.
- Københavns Kommune som helhed.

Miljøpunkt Østerbros sekundære målgrupper er:

- alle interesserede aktører.
- lokale, nationale og internationale medier.
- nationale og internationale videninstitutioner.

Miljøpunkt Østerbro arbejder med faglige netværk blandt Københavns Kommunes medarbejdere og med aktive i foreninger, institutioner og erhverv, forsyningsvirksomheder, øvrige Miljøpunkter, samt nationale og internationale NGO'er.

Miljøpunkt Østerbro vil i løbet af året arbejde på at planlægge og gennemføre centeraktiviteter, der henvender sig til hele centerets virkeområde og et bredt udpluk af virkeområdets forskellige befolkningsgrupper, virksomheder og institutioner. Miljøpunkt Østerbro vil arbejde på at sprede viden om centerets projekter og resultater i lokale, nationale og internationale medier.

De konkrete projekter for 2013

Projekterne i denne årsplan igangsættes og afvikles i perioden fra 1. januar 2013 til 31. december 2013. Dog vil nogle af projekterne fortsætte udover 2013.

Under læsningen er det derfor vigtigt at holde sig for øje, at arbejdet med projekterne indenfor de forskellige temaer kan være på forskellige trin i processen og derfor præsenteres lidt forskelligt. Dvs. at nogle af projekterne endnu er på idéplan, hvor andre allerede er under opstart. De opstillede succeskriterier og mål i denne årsplan er for 2013.

Som udgangspunkt har hvert hovedtema følgende disponering:

Formål
Metode
Beskrivelse af temaet

Derefter oversigtskema med konkrete projekter:

Emne
Aktiviteter
Succeskriterier
Målgruppe
Samarbejdspartnere
Budget

Relation til kommunens inspirationsnotat om kommunale miljøaktiviteter i 2013

De konkrete projekter for 2013 er delt op indenfor de tre temaer, som er aftalt mellem Miljøpunkt Østerbro og Østerbro Lokaludvalg.

De tre temaer anses for at indeholde nogle af tidens væsentligste udfordringer på miljøområdet med store konsekvenser for Østerbro.

Temaerne understøtter dermed også de, af

Borgerrepræsentationen, politisk besluttede klima- og miljøindsatser for det kommende år.

Temaerne i Årsplan 2013 er som nævnt:

1. Østerbro - en klimatilpasset bydel.
2. Projekter, der gør bydelen mere grøn.
3. Kemikalier i hverdagen.

Tema 1 - Østerbro – en klimatilpasset bydel

Budget 125.000-150.000

Klimaet er under forandring. Vi kan se frem til flere kraftige regnskyl som dem, København de sidste to somre har oplevet. Regnskyl med så store mængder vand, at kloakkerne ikke kan følge med, og Østerbros borgere får oversvømmede kældre. Store omkostninger til oprydning, dyrere forsikringspræmier samt tab af uerstattelige minder lagret i kældre er blot nogle af de konsekvenser, Østerbros borgere oplevede efter de sidste års skybrud.

Der er god grund til at arbejde med klimatilpasning¹, og gerne på en intelligent og sjov måde, der gør bydelen grønnere, giver borgerne lyst til at tage ansvar for at klimatilpasse og samtidigt løser nogle af de udfordringer med regnmængder, vi står overfor. Dette gøres bl.a. ved at samarbejde med Københavns Kommune og andre relevante aktører.

Miljøpunkt Østerbro ønsker at sætte fokus på de problemstillinger, der er i forbindelse med kommende klimaudfordringer, samt de løsninger borgerne selv kan udføre for at tilpasse sig fremtidens klima og undgå at bidrage til yderligere negative klimaforandringer med fatale konsekvenser.

Formålet er at understøtte Københavns Kommunes skybrudsplan og de planlagte kommunale indsatser for klimatilpasning i bydelen. Miljøpunkt Østerbro ønsker at informere, engagere og støtte

¹ Klimatilpasning går ud på at indrette byen sådan, at den kan klare de kommende mængder regn og den stigende varme i de store byer. De to vigtigste handlinger bliver at kunne håndtere regnvandet, så vores kældre ikke bliver fyldt med vand igen, og at gøre byen og bygningerne grønnere. Et område i Skt. Kjelds Kvarter er udpeget som pilotområde for nye konkrete løsninger. Miljøpunkt Østerbro arbejder her med Områdefornyelsen Skt. Kjelds Kvarter. Årsplanen rummer derfor initiativer der gælder hele Østerbro.

bydelens borgere, boligforeninger og erhvervsliv til at tage aktiv del i arbejdet med konkrete klimatilpasningsprojekter. I dette arbejde vil Miljøpunkt Østerbro, med erfaringerne fra 2100.nu indsatsen, opfordre borgerne til også at tænke i andre CO₂-besparende tiltag f.eks. energieffektiviseringer som led i de konkrete løsninger på klimatilpasningen.

Miljøpunkt Østerbro ønsker at arbejde med metoder, der kan igangsætte aktiviteter, der inddrager Østerbros borgere i det innovative arbejde med at klimatilpasse. I dette arbejde tager Miljøpunkt Østerbro udgangspunkt i det store netværk af boligforeninger, virksomheder, borgere og butikker Miljøpunkt Østerbro fik i arbejdet med 2100.nu, der havde fokus på energi- og CO₂-reduktion.

Miljøpunkt Østerbro samarbejder også med Københavns Kommune og Københavns Energi om et klimatilpasningsprojekt, der har fokus på store infrastrukturelle og teknologiske projekter, som igennem de næste 3-4 år i forbindelse med Områdefornyelsen Skt. Kjelds Kvarter, vil forvandle et område på Østerbro til Københavns første klimakvarter. Formålet med projektet er at sikre byen mod de kraftige regnskyl med grønne løsninger i gadeplan. Løsninger der skaber frodige, smukke byrum og samtidig effektivt leder regnvand væk fra huse og kældre. Endemålet er, at der i 2015-16 skal afholdes en klimakonference hvor kvarteret kan vises frem som et inspirerende udstillingsområde, med forskellige konkrete eksempler på regnvandshåndtering.

Miljøpunkt Østerbro er samarbejdspartner i projektet Klimakvarter og står for borgerinddragelsen og kommunikationen af projektets aktiviteter på området.

Læs mere på www.klimakvarter.dk

Emne	Aktiviteter	Succeskriterier	Målgruppe	Samarbejds-partnere	Understøtter Københavns Kommunes miljøaktiviteter 2013
<p>Klimatilpasning i byen.</p>	<p>Formidling af Københavns Kommunes planer og inspiration til borgerne til selv at tage handling.</p> <p>Give borgerne viden til selv at kunne gennemføre konkrete projekter.</p>	<p>Afholdelse af mindst 1 borgermøde i 2013 med i alt mindst 50 deltagere. Samarbejde ml. MPØ og LU, hvor MPØ sørger for indhold og arbejdstimer og LU afholder udgifter til lokale m.m</p> <p>Udgivelse af mindst én publikation vedr. handlemuligheder indenfor LAR projekter (Lokal Afledning af Regnvand) for borgere på Østerbro. Fx. en folder, der viser helt konkret hvad man kan gøre, hvad det omfatter, og hvem man skal henvende sig til.</p> <p>Projektudvikling af et projekt, hvor frivillige bliver uddannet til erfaringsagenter. De laver selv et LAR-projekt og skal sidenhen hjælpe og inspirere andre borgere til tilsvarende projekter.</p> <p>Mindst 2 guidede ture for borgere om emnet.</p> <p>Mindst 3 erfaringsartikler i lokalavis og hjemmeside.</p>	<p>Boligforeninger, borgere og virksomheder på Østerbro - (uden for Skt. Kjelds Kvarter, som dækkes af aktiviteterne i klimakvarter).</p> <p>Borgere der oplevede vand i kældrene i somrene 2010 og 2011.</p>	<p>Københavns Energi, Københavns Kommune, m.fl.</p>	<p>Klimatilpasning herunder skybrud.</p>

Emne	Aktiviteter	Succeskriterier	Målgruppe	Samarbejds-partnere	Understøtter Københavns Kommunes miljøaktiviteter 2013
Projekt 2100.nu	Arbejde for videreførelse af de ideer der opstod i 2100.nu. Elementer fra projektet bliver videreført og indarbejdet i andre projekter.	1 stk. kampagne i foråret, der handler om at slukke for sit varmeanlæg i sommerperioden. En artikel om denne kampagne i lokalavis, hjemmeside, nyhedsbreve, Facebook. 1 stk. informationskampagne som opfordrer borgerne til gratis energigennemgange fra Københavns Energi. Mindst et møde med Københavns Energi om evt. videreførelse af projekt 2100.nu.	Borgere på Østerbro.	Københavns Energi.	København CO2-neutral 2025.
2100.nu nyhedsbrev	Relevante nyheder indenfor klimaområdet med et lokalt perspektiv.	Udsendelse af nyhedsbrev 4 -6 gange om året.	De 1500 modtagere af nyhedsbrevet.	Københavns Energi.	

Forslag til projekter – der vil blive arbejdet med såfremt der findes yderligere finansiering

- Projektansøgning til videreførelse af projekt 2100.nu.
- Klimatilpasningsprojekter flere steder på Østerbro.

Tema 2 - Projekter - der gør bydelen mere grøn

Budget 100.000 -125.000 kroner

Formålet med tema 2 er at fremme projekter, der gør bydelen mere grøn i bred forstand. Dette kan ske ved at inspirere borgerne og via konkrete indsatser indenfor udvalgte områder.

Byens grønne åndehuller - Urban Greening

Grønne åndehuller omhandler mange aspekter. Allerede nu findes der lokale initiativer i bydelen, som ikke bare gør byen grønnere, men som også inviterer til deltagelse og fællesskab. Eksempelvis har vi borgergruppen Urban Greening Network, som arbejder på begrønning af byen. Miljøpunkt Østerbro understøtter denne gruppe, fordi Miljøpunkt Østerbro mener, at det er spændende, nye og sjove initiativer, der opstår når borgerne selv arbejder. Ligeledes vil Miljøpunkt Østerbro støtte frivillighed ved at støtte borgernes egne initiativer og engagement bedst muligt. I arbejdet med at gøre Østerbro til en grønnere bydel, vil Miljøpunkt Østerbro understøtte og virke opsøgende i forhold til at gøre gaderummet mere grønt i forbindelse med lokale byrumsprojekter. Derfor vil Miljøpunkt Østerbro arbejde for de forskellige aspekter, der findes indenfor emnet f.eks. Urban Gardening, høstet i Fælledparken, fødevarerproduktion i byen m.v.

Affald

Miljøpunkt Østerbro ønsker at igangsætte lokale miljøinitiativer, der understøtter Københavns Kommunes nye Affalds- og Ressourceplan. Affald er et stort problem i byen. Dels i gadebilledet med henkastet affald, men også kildesorteringen af affald er et område, der skal arbejdes mere intenst med, og hvor der stadig kan gøres meget. Det vil Miljøpunkt Østerbro gerne være med til at sætte fokus på i 2013. Derfor vil Miljøpunkt

Østerbro i 2013 arbejde med affald med fokus på sortering. Formålet med Miljøpunkt Østerbros arbejde indenfor dette emne er at gennemføre konkrete aktiviteter, der kan oplyse og engagere borgere og erhvervsliv. Erfaringen viser, at det er vanskeligt at engagere borgere i arbejdet med kildesortering. Derfor vil Miljøpunkt Østerbros metode forsøge at gøre sortering konkret og let. Det gøres via kampagner, oplysning og aktiviteter med direkte borgerkontakt.

Virksomheder, såsom supermarkeder, har meget emballageaffald som i stedet for at blive ordentligt sorteret og genanvendt ender direkte i forbrændingen. Miljøpunkt Østerbro vil gerne påbegynde arbejdet med, at virksomheder/butikker arbejder mere med sortering og genbrug. Det kan være i form af bedre sortering af emballageaffaldet, eller det kan være i form af direkte initiativer såsom, at borgere kan bringe den brugte emballage eller deres varer tilbage til butikken.

Københavns Kommunes Miljøfestival/miljøuge

Miljøpunkt Østerbro vil gerne støtte op om og deltage i Københavns Kommunes aktiviteter i forbindelse med den årlige Miljøfestival/miljøuge. Der er indenfor Tema 2 afsat ressourcer til at planlægge denne aktivitet efter nærmere aftale med lokaludvalget. Det er i skrivende stund ikke muligt at beskrive indhold, da emnet endnu ikke er kendt.

Emne	Aktiviteter	Succeskriterier	Målgruppe	Samarbejds-partnere	Understøtter Københavns Kommunes miljøaktiviteter 2013
Affald	<p>Fokus på affaldssortering i byen dels i etageejendomme, og butikkernes erhvervsaffald.</p> <p>Oplysning og formidling om ressourcspild, madspild m.m.</p>	<p>Udvikling af et affaldssorteringsprojekt i en boligforening i samarbejde med Københavns Kommune.</p> <p>Udvikling af projekt og fondsansøgning til projekt om etablering af affaldssortering med erhvervsdrivende på Østerbro.</p> <p>F. eks et projekt med fokus på indsamling og genanvendelse af elektronik i mindst 3 butikker på Østerbro.</p> <p>Mindst 2 artikler i lokalavis og på hjemmeside, nyhedsbreve og Facebook.</p>	Borgere på Østerbro.	Københavns Kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Cradle People.	<p>Innovative affaldsløsninger der kan tænkes ind i byens rum.</p> <p>Etablering af nye nærgenbrugsstationer.</p> <p>Grønne Erhverv, Klima+ og Carbon 20.</p> <p>Flere byttehjørner – mere genbrug.</p> <p>Optimering af affaldsordninger i etageejendomme og plast ud af affaldet. affaldsforbrændingen.</p>

Emne	Aktiviteter	Succeskriterier	Målgruppe	Samarbejds-partnere	Understøtter Københavns Kommunes miljøaktiviteter 2013
Urban Greening	Understøtte forskellige frivillige initiativer i mindre omfang.	Mindst en event inden for Urban Greening.	Borgere på Østerbro	Habitats, Urban Greening Network m. fl.	
Københavns Kommunes Miljøfestival	Miljøfestival (samme koncept som tidligere år, hvor Miljøpunkt Østerbro afsætter timer for 20.000 kroner og lokaludvalget betaler udgifterne)	Planlægning, og afholdelse af Miljøfestivalen på Østerbro.	Borgere på Østerbro, Københavns Kommune.	Østerbro Lokaludvalg, Københavns Kommune m.fl.	

Forslag til projekter – der vil blive arbejdet med såfremt der findes yderligere finansiering

- Projekt med fokus på henkastet affald. Eksempelvis ifm. Danmarks Naturfredningsforenings årlige landsindsamling af affald.
- Projekter med fokus på nudging, der er et forsøg på at påvirke menneskers handlinger og adfærd på en sjov måde.

Tema 3 - Kemikalier i hverdagen

Budget 25.000 - 50.000 kroner

Der er flere og flere kemikalier i familiernes hverdag, og forskning viser, at især børn og fostre er sårbare overfor påvirkningen af kemikalier. Ligesom miljøet bliver stærkt belastet af familiernes brug af farlige kemikalier. Forskning viser også, at forældre har svært ved at agere rundt i junglen af produkter og de råd, der bliver givet på området. Derfor er der mening i at arbejde med denne gruppe og sætte fokus på de valg, som familier på Østerbro kan gøre for at reducere familiens belastning fra skadelige kemikalier allerede fra en tidlig alder.

I 2012 søsatte Miljøpunkt Østerbro foredragsrækken Baby, Brunch og Bæredygtighed med i alt 8 foredrag. Projektet med babyforedragene er så stor en succes at det fortsættes og udvikles i 2013. Måler er på længere sigt at opbygge et konkret projekt, som henvender sig til borgere og institutioner på Østerbro, der har interesse for kemi i hverdagen. I første omgang bliver der i samarbejde med en institution på Østerbro sat fokus på de kemikalier, som børnene kommer i kontakt med i hverdagen i institutionen.

Emne	Aktiviteter	Succeskriterier	Målgruppe	Samarbejds-partnere	Understøtter Københavns Kommunes miljøaktiviteter 2013
Oplysning og formidling om kemikalier i hverdagen	Barselsforedrag: Baby, Brunch og Bæredygtighed.	8 foredrag. 4 i foråret og 4 i efteråret 2013. Arbejde for at barselsforedragene udvides i samarbejde med flere cafeer på Østerbro.	Mødre (fædre) på barsel på Østerbro.	Miljømærkning Danmark, Afspændingspædagogernes aftenskole APA, Designcafeen, Østerbro biblioteker, Det Økologiske Råd m. fl.	

Emne	Aktiviteter	Succeskriterier	Målgruppe	Samarbejds-partnere	Understøtter Københavns Kommunes miljøaktiviteter 2013
Oplysning og formidling om kemikalier i hverdagen	Undersøgelse af kemikaliebelastningen i vuggestue på Østerbro	Mindst en fondsansøgning til dette projekt		Økologisk råd, Miljømærkning Danmark	

Forslag til projekter der vil blive arbejdet med såfremt der findes yderligere finansiering

- Kemi i virksomheder – fase 1 – projektbeskrivelse til projekt med fokus på kemikaliebelastningen på 3 arbejdspladser i bydelen.
- Teenagere/unge og kemi – projektide om udvikling af et teenage ambassadørkorps med fokus på god kemi.

Driftsbudget for 2013

Indtægtspost	Beløb i 2013
Driftsstilskud fra Østerbro Lokaludvalg	645.000
Projektmidler fra Østerbro Lokaludvalg	300.000
I alt indtægter	945.000

Udgiftspost driftstilskud	Beløb i 2013
Administration, centerledelse, bestyrelsesarbejde, årsplan- og rapport, budget, regnskab, strategi, koordineringsmøder, planlægning og fundraising.	300.000
Studentermedhjælp	50.000
Husleje	105.000
Revisor og bogholder	60.000
Kontorhold, Uddannelse, IT support, forsikringer, fragt, deltagelse i konferencer m.v.	60.000
Kommunikation, synlighed, drift af hjemmeside m.v	70.000
I alt udgifter	645.000

Aktivitetsbudget for 2013

Indsatsområde	Aktivitet	Udgift i 2013
1 Østerbro Klimatilpasset bydel	Afholdelse af vandkonference/borgermøde, borgerinddragelse i nye projekter, finde nye projektmuligheder, projektledelse, Involvering af nye projekter, Videreførelse af 2100.nu, kommunikation, fundraising	125.000-150.000
2 Affald	Aktivitet på affald Miljøfestival	100.000 - 125.000
3 Kemi i hverdagen	Foredrag Projektbygning, fundraising	25.000 - 50.000
Udgifter i alt		300.000

Afsendte nye fondsansøgninger

Miljøpunkt Østerbro har pr. 31. oktober indsendt følgende ansøgninger og afventer svar. Hvis en ansøgning bliver til et projekt, vil der blive lavet et særskilt budget som vil blive tilsendt fondsgiverne.

- "Fra borger til borger"
Ansøgning sendt til Byfornyelsesfonden under By- Bolig- og Landskabsministeriet vedr. borgerinddragelse i klimatilpasningsprojekter.
- "Barselsforedrag"
Ansøgning sendt til Nordea fonden og Danske Bank fonden.

Bestyrelsen for Miljøpunkt Østerbro

Axel Thrige Laursen, formand

Ib Larsen, næstformand

Bent Petersen, forretningsudvalget

Allan Marouf

Annagrethe Ottovar

Hanne Melnik

Steen Jeppson

Kenneth Falch Hennings

Mikkel Stenbæk Hansen

Miljøpunkt Østerbro
Vennemindevej 39, st.
2100 København Ø
www.miljopunkt-osterbro.dk
tlf. 31 49 70 84
info@miljopunkt-osterbro.dk